

ДО
Г-Н КИРИЛ АНАНИЕВ
МИНИСТЪР НА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АНАНИЕВ,

Извънредното положение в страната ни, въведено с оглед на епидемичната обстановка, свързана с разпространението на COVID-19 изправи хиляди деца и семейства пред редица предизвикателства, с които те се опитват да се справят в този труден период. Въпреки усилията, които те полагат, пандемията вече има драматично въздействие върху най-уязвимите групи, особено при децата с увреждания, децата от аутистичния спектър, със зрителни нарушения и деца и млади хора с интелектуални затруднения, както и върху техните семейства. Тези деца и млади хора са особено чувствителни към изолацията, която в повечето случаи изостря състоянието им и отключва различни прояви, като агресия или хиперактивност.

Несигурността на ситуацията и динамичната информация, която в повечето случаи не е адаптирана и е неразбираема за тези групи деца, поставя родителите и семействата им в тежка ситуация. Това увеличава тревожността им, подсилва страховете им и най-често води до регрес в състоянието на децата и младите хора. Липсата на рехабилитация е един от фактор, който влияят негативно върху здравословното им състояние. За част от децата и младите хора, промяната на програмата им от рутинни занимания, с които те са свикнали, е стресираща и води до кризи в поведение, което трудно се овладява от тези, които се грижат за тях.

В тази ситуация, много родители и граждани се обръщат към институцията на омбудсмана, като търсят подкрепа за децата и близките си, както и изискват повече и ясна информация по отношение на вече влезли в сила мерки в извънредното положение. В повечето от случаите хората се отнасят с разбиране към наложените мерки, но смятат, че те не са съобразени с различни групи от населението, особено с децата с увреждания. Предлагат се мерки за създаване на „детски зелени коридори“, като в определени часове децата да могат да посещават парковете или детските площадки, при спазване на всички мерки за лична безопасност, което предложение подкрепих, тъй като го намирам за разумно по отношение на съхраняване на детската психика и здраве.

Последната вълна от родителски обаждания и сигнали е по повод на издадена от Вас Заповед № РД-01-239/26.04.2020 г., по силата на която отпаднаха част от ограниченията за посещения в паркове и градини, като се допуска „при стриктно спазване на всички противоепидемични мерки и при спазване на съответните указания, тези места да се могат да се посещават от деца до **12 години**, задължително с техни родители или членове на техните семейства, всеки ден във времето от 9,30 до 18,30 всеки

ден. В конкретната заповед се указва, че „кметовете на общини, съгласно техните правомощия, следва да създадат необходимата организация за прилагане на тези мерки, съобразно спецификата на съответните градски паркове и градини на територията на общината.“.

В тази връзка бих искала да Ви обърна внимание и на препоръките на международни правозащитни мониторингови органи, които алармираха за риск от непропорционален ефект върху положението на децата, по-специално на децата в уязвимо положение. В своите насоки към държавите членки на ООН, Комитетът по правата на детето отбелязва, че трябва да бъдат планирани специални мерки за защита на децата, чиято уязвимост е допълнително повишена вследствие на пандемията, като деца с различни потребности, най-вече деца и млади хора с увреждания. В мерките си за справяне с пандемията от COVID-19 държавите трябва да зачитат правото на всяко дете на недискриминация, както и да предприемат целеви мерки за защита на децата в уязвими ситуации.

Като обществен защитник и независим орган за защита на правата на децата, намирам за отговорно, в такива периоди на изпитание и на криза, да държим под особено внимание правата и интересите на децата от уязвимите групи и да не се допуска те да регресират в своето развитие.

На практика обаче се установява, че с категоричното определяне на възраст до 12 години, Ви поставяте в неблагоприятно положение децата над тази възраст и отново подчертавам, особено децата с увреждания.

Дори да се приеме, че с определената по възраст група на децата се включват и децата с увреждания, остава открит въпросът за децата с увреждания над 12 години, при голяма част от които не е изключение да се наблюдава разминаване между физическото и интелектуалното развитие, което е в резултат на заболяването. В тази ситуация, въпреки че въведеното ограничение е обективно оправдано с оглед запазване на здравето на българските граждани в условията на пандемията от COVID-19, то същата разпоредба не подходяща и необходима за групата деца с увреждания. Затова смятам, че техните права се засягат в по-голяма степен при действието на разпоредбата.

На второ място бих искала да обърна внимание, че в указанията на Столична община е отбелязано, че **препоръчителната** възраст на децата, които могат да посещават парковете на София, е до 12 години. Смятам, че това разминаване в указанията на столичния кмет и разпоредбата от Вашата заповед обърква гражданите и създава неудобство за тях.

С оглед на гореизложеното, на основание чл. 19, ал. 1, т. 9 от Закона за омбудсмана се обръщам към Вас с препоръка да обмислите изменение на заповедта, като се даде възможност и на децата с увреждания, които са над 12 години също да могат да посещават парковете и градините при спазване на съответните противоепидемични мерки.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ